

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Carnaval in het bos

Het feest is begonnen! Rood, geel en oranje vallen de bladeren van de bomen. Het is carnaval in het bos en de bomen strooien met hun bosconfetti. Ondertussen kruipen de bodemdierpjes, kevers en larven dieper weg in de grond of onder de bast van een dode stam. Ik loop met een groep

basisschoolkinderen door het Ulvenhoutse Bos. Een bos... Hoe weet je nou eigenlijk wat een bos is? Ja, duhuh meester. Daar staan bomen. Precies! Dus je herkent het bos aan de bomen. En een grasland? Gras natuurlijk, meester! Oké, oké... en zijn er ook dieren waarvan je weet dat die graag in het bos wonen? Een specht meester. Heeft u ook moeilijke vragen? Ja hoor, wat is het verschil tussen

Herfstig Markdal, het blijft genieten !

dood en levenloos? Huh, wat heeft dat er nou mee te maken? Nou, jullie herkennen feilloos biotopen aan de planten en dieren die er wonen, maar er is nog veel meer waaraan je kunt zien in welke biotoop je bent. Maar daar moet je dat verschil wel voor kennen, dus... zeg het eens. Vertwijfeld gaat een vinger omhoog. Een steen is levenloos, meester? Heel goed; zeg ik. Waarom? Een ander vult aan: die heeft nooit

geleefd! Goed zo! Wat is dat dan, 'levend'? De kinderen strooien met voorbeelden en allerlei dieren, planten en zelfs paddenstoelen komen voorbij. Maar waarom noemen we dat dan levend? Een stilte valt. Weer een twijfelend vingertje gaat omhoog. Als je ademt? Heel goed! Roep ik enthousiast. Daar werken planten en dieren zelfs samen. Is er nog meer dat iets 'levend' maakt? Langzaam komen de kenmerken naar boven, herinneringen uit de les in de klas; Als je kindjes kunt krijgen, als je kunt groeien, als je kunt eten... en poepen! Een schaterlach rolt door de groep. Het blijft heerlijk om te zien dat er ergens in de kelders en krochten van de kinderbreintjes al een boel weetjes zijn opgeslagen. Als groep weten ze het eigenlijk wel. Zeker na zoveel jaar met NatuurWijs het bos in te zijn geweest. Bomen leven, en planten, en dieren, en vogels, en paddenstoelen, en... en... Biotoop, het woord hebben ze wel eens gehoord, niet wetend dat ze allang wisten wat dat is:

een geografisch bepaald gebied met een uniform landschapstype waarin bepaalde organismen kunnen gedijen. Een paar prachtige scrabble-woorden bij elkaar! Ik knip het met de groep in stukjes: eerst: een geografisch bepaald gebied; dat is een stukje grond. Als tweede: uniform? Denk aan je voetbalteam, aan soldaten of piloten. Die dragen dezelfde kleren! Dus uniform betekent 'hetzelfde eruitzien'. En als

*Prinsjes van de herfst,
Vliegenzwammen tweeling*

derde: landschapstype is een stukje grond dat er hetzelfde uitziet als een ander stukje grond met dezelfde bodem, heuveltjes, dalen, begroeiing en wat er rondloopt. Hé, dat brengt ons bij het volgende mooie woord voor scrabble: organismen? Wat zijn dat dan? Dat zijn jij en ik, de bomen, de planten en de paddenstoelen, de kevers, spinnen, vogels, vossen, hagedissen en kikkers. De LEVENDE natuur!

We lopen verder door het Ulvenhoutse Bos en op een mooie, open plek zetten we alle tassen bij het bankje naast de Eik. Ik zet loeppotjes, uitschuifspiegeltjes, juweliersloepjes en zoekkaarten van stichting Boomfeestdag klaar, terwijl de kinderen even rondrennen in de fantasie van hùn bos. Ik doe een duif na en de groep komt al roekoe-roepend naar me toe gerend. In groepjes gaan ze op zoek, naar de planten en dieren die het bos een bos maken. En naar de levenloze natuur die het bos een bos maken: de grondsoort, de temperatuur, is het licht of donker, nat of droog, waait het er hard of juist niet...

Na een tijdje neemt de fantasie het weer over en feesten de kinderen met het bos mee. De bosconfetti wordt over hun eigen hoofden uitgestrooid en hele bladergevechten worden gevoerd. Ik roep ze weer bij elkaar en we pakken de tassen. In een lange polonaise lopen we zingend en kletsend door het bos terug naar school.

Boomstam Henk, NatuurWijzer, IVN-gids

Markandalletjes

* Herfstvakantie, kastanjes, eikels, walnoten vallen als natuurspeelgoed uit de lucht!

* Website Ons Ulvenhout publiceert wekelijks Natuur rond het Markdal. Met eerdere edities overzichtelijk bij elkaar! Dank, dank!

* Discussie in Waterschap, vijf insprekers, ook Extinction Rebellion. Vervuild slib storten in schone Put van Caron bij Oosterhout? Veel verdeelde fracties. Historisch besluit: voorstel DB werd met 16 tegen 11 door AB weggestemd. Waterkwaliteit en KRW prioriteit.

* Preview Nacht van de Nacht, voor behoud duisternis. 28 oktober, 19-21u. IVN. Wolfslaar en Terheijdense Binnenpolder.

* Bleeke Heide: Kneu, tien Putters (Roel Hoppenbrouwers), vier Boerenzwaluwen (Huub Don). Merkske: Blauwe Kiekendief, Visarend (Tom Voet). Goudhaantje

(Ted Overmeer), Lepelaar (Jef vd Berghe), Ger Lagendijk, Helmut van Pell en Ted Overmeer als goudhaantjes!

***Kanoërs kuisen aanlegsteiger van Waterschap. Door Staatsbosbeheer versperd met prikkeldraad.... ook voor vissers.
Foto Gerard van der Heijden***

Joop van Riet – Natuurgids IVN Mark&Donge